

זייפו את חתימתך? בידקי אם זה בעלך!

זה יכול להיות אחיך, בת הזוג החדשה של אביך האלמן, בעלך או כל בן משפחה אחר שיזייף את חתימתך או ישקר כדי להשיג דבר מה במרמה. עד כמה קשה להוכיח את הזיוף ומה ניתן לעשות בכל זאת בחלק מהמקרים, כדי להגן, ולו חלקית, על זכויותיך?

מאת: עו"ד אריאלה רוזנטל-סודרי, דיני משפחה וירושות

אם התברכת במשפחה תומכת שניתן לסמוך עליה, אתן בנות מזל. כידוע, מערכת היחסים במשפחה היא עניין מורכב, שלא אחת - בשל מעשי מרמה וזיוף הנעשים בתוך התא המשפחתי, יכולה להגיע גם לבית המשפט. כך לדוגמה, באחד המקרים שטיפלתי בהם לאחרונה, ביקשה אשה להתגרש מבעלה לאחר שזייף את חתימתה ורכש - ללא ידיעתה - דירה על שמה. בהמשך, לאחר שלא העביר את כל הכסף הנדרש למוכר הדירה, עוקלו כל חשבונותיה של האשה ההמומה, שלא הבינה מאיפה כל זה נחת עליה. כמובן שלא ניתן למנוע מעשה כזה מראש, אבל במקרה שהוא כבר אירע - ישנם כמה כלים משפטיים שבהם ניתן להיעזר כדי להוכיח את חפותכן. בשלב הראשון קודם כל יש לאסוף את כל החומר המשפטי שנושא כביכול את החתימה שזויפה, בין אם אלה מסמכים שהוצאו במסגרת עיסקת המכר של הדירה ובין אם אלה שנחתמו בבנק, בשלב הבא, ניתן וכדאי למנות גרפולוג שיכול לאשר כי החתימה על גבי המסמכים אינה חתימתה האמיתית והמקורית של האשה. ברוב המקרים, הדבר נעשה על ידי פנייה לבית המשפט המוסמך לדון בנושא, שממנה מטעמו מומחה לגרפולוגיה, נותן לו את ההנחיות לאופן ביצוע הבדיקה ובוחן את חוות דעתו בסיימו.

מקרה נוסף שבו שכחים זיופי חתימות הינו כשאחד ההורים סובל ממחלה שגורמת לו לאבד את הזיכרון, ואחד מילדיהם מחליט להשתלט על רכושו, וזאת - בעודו בחיים. באחד המקרים שבהם נתקלתי היה זה בן לאב חולה באלצהיימר ואם חולה בסכיזופרניה, שסיפר כי אביו פנה אליו וטען כי בנו השני ניצל את מצבו והחתים אותו על מסמכים שונים, אך הוא אינו זוכר על מה חתם ומה תוכן המסמכים. לטענתו, הוא כנראה חתם על צוואה, למרות שהדגיש לאורך השנים בפני בניו כי ברצונו לחלוק את רכושו ביניהם שווה בשווה. כמובן שהבן שהחתים את האב במרמה, לכאורה, הכחיש זאת - ובית המשפט נדרש לטפל בנושא. כדי לעזור להורים ולמנוע מבן משפחה להשתלט על רכושו של אדם מבוגר, ניתן בלא מעט מקרים - כאשר ההורה לא מסוגל עוד לנהל את ענייניו באופן עצמאי והופך לחסר אונים ותלותי - למנות אפוטרופוס לרכושו ולגופו. המינוי נעשה בפנייה לבית המשפט לענייני משפחה באמצעות תעודת רופא שמבהירה את מצבו הרפואי של ההורה. במקרה שלא ניתן למנות את אחד או יותר מקרובי המשפחה של האדם לתפקיד, כמקובל בדרך כלל, יכול בית המשפט למנות במקום זאת גוף חיצוני שישמש כאפוטרופוס. עוד מקרה שכיח מתרחש כשהורה מבוגר מכיר בן/

באחד המקרים, ביקשה אשה להתגרש מבעלה לאחר שזייף את חתימתה ורכש - ללא ידיעתה - דירה על שמה. לאחר שלא העביר את כל הכסף למוכר הדירה עוקלו במפתיע חשבונותיה של האשה ההמומה, שלא הבינה מאיפה זה נחת עליה.

בת זוג חדשה. יש לא מעט מקרים של נשים צעירות המכירות אדם מבוגר. לרוב אלמן. מטפלות בו ומצפות לך בקרוב לעולמו והן יקבלו את רכושו. חלק מהן עושות הכל כדי להשתלט על כספו מתוך ידיעה כי הוא סומך עליהן במאה אחוז, ובמקרים רבים אף גורמות לו לנתק לבסוף את הקשרים עם ילדיו ולנשל אותם מירושתו לטובתן. איכך בקשר עם אשה כזאת? ראשית, היו עירניות לנעשה איתו. שנית, הסבירו לו את המשמעות והחשיבות של עריכת צוואה, על אחת כמה וכמה אם זו לא נכתבה עד כה והוא כבר הפך לאלמן. במקרים של זוגיות חדשה, לא משנה באיזה גיל, וכאשר צבר ההורה רכוש - עדיף להתייעץ עם עו"ד לגבי האפשרות של עריכת הסכם ממון בנוסף לצוואה, שבעזרתו ניתן למנוע השתלטות לא רצויה על נכסיו של האדם.

מקרה נוסף של מרמה אירע לאחרונה בין בני זוג אמידים שבנו ביחד בית בזכרון-יעקב על קרקע שניתנה להם במתנה מהוריו של הבעל, אם כי ההשקעה בבנייה הייתה מכספם המשותף. בנוסף, ניהלו השניים עסק של גלידריה שהיה רושם על שם האשה. בעקבות סכסוך שפרץ בין בני הזוג, לקח הבעל את כל הנכסים לידיהם, זייף מסמכים שונים, העלים את כל הדוחות של העסק בטענה כי החומר נשרף ואין באפשרותו לשחזר אותו, וטען בפני האשה ובית המשפט כי העסק לא היה רווחי. בנוסף, הציג מצג שווא כאילו אביו השקיע בעסק שנקלע לקשיים ושלם מכספו חובות שונים לספקים. ולכן - מיום זה ואילך העסק שייך לאביו, ולא לו ולאשת אם זה לא מספיק, העלים הבעל את כל הקבלות של הבנייה ואת מרבית המסמכים הקשורים לה, כך שלאשו לא תהיה יכולת לטעון כי הבית נבנה בכספים משותפים בעקבות זאת טען בבית המשפט כי הוריו הם גם בעלי הקרקע וגם מי שמיינו את הבנייה. האשה מצידה התקשתה להמציא הוכחות למעשה המרמה של בעלה, והצליחה להוכיח רק חלק מטענותיה, מה שמעיד על כך שמעשי מרמה לעיתים קשים מאוד להוכחה. דוגמה נוספת היא מקרה של אלמן וגרושה, שניהם חרדים, הוא איש אמיד, היא קיבלה עם גירושה 50,000 דולר. לה נאמר כי האלמן עשיר, בעוד שלו נאמר כי למרות שהיא בת 40, היא עדיין יכולה ללדת ילדים, לכן הסכים להתחתן איתה. שבועיים לפני החתונה, החתימו האשה את האלמן על הסכם ממון ששלטענתה עסק בהפרדת רכושם בלבד. האיש נתן בה את אמונו, חתם בלי להבין לעומק את ההסכם ונשא אותה לאשמה. זמן קצר לאחר החתונה, גילה הבעל כי רימו אותו והאשה אינה מסוגלת ללדת, ובשמקביל היא החתימה אותו על הסכם לפיו במקרה של גירושים, עליו להעביר לידיה לזמן מעט מרכושו. עם גילוי התרמית ניהלו הצדדים במשך תקופה לא מבוטלת הליכים בית הדין הרבני, עד לביטוי ההסכם והנישואים.

בשורה התחתונה: הגנו על עצמכן באמצעות מתן תשומת לב רבה יותר למסמכים שאותן חותמות עליהם והקפידו לקבל העתק מכל מסמך. אם יש לכן ספק, התייעצו עם איש מקצוע. ■